

**Аналіз регуляторного впливу
проєкту постанови Правління Національного банку України
“Про розміри страхових сум за договорами обов’язкового страхування
цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних
засобів”**

I. Визначення та аналіз проблеми, яку пропонується розв’язати шляхом державного регулювання

Національний банк України (далі – Національний банк) відповідно до пункту 8¹ статті 7 розділу I Закону України “Про Національний банк України” наділений повноваженнями здійснювати державне регулювання та нагляд на індивідуальній та консолідованій основі на ринках небанківських фінансових послуг у межах, визначених Законом України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” та іншими законами України.

У пункті 1.10 статті 1 Закону України “Про обов’язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів” (далі – Закон про ОСЦПВ) визначено, що Уповноваженим органом є Національний банк.

У пункті 9.5 статті 9 Закону про ОСЦПВ визначено, що розміри страхових сум переглядаються Уповноваженим органом відповідно до рівня інфляції та індексу споживчих цін.

За розрахунками Національного банку є потреба реалізації положень пункту 9.5 статті 9 Закону про ОСЦПВ, оскільки під час прийняття розпорядження Нацкомфінпослуг від 09 квітня 2019 року № 538 “Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів з питань обов’язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів” (далі – розпорядження), що набрало чинності 21 вересня 2019 року, встановлено страхові суми за договорами обов’язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів: за шкоду, заподіяну майну потерпілих, у розмірі 130 000 гривень на одного потерпілого; за шкоду, заподіяну життю та здоров’ю потерпілих, у розмірі 260 000 гривень на одного потерпілого.

Останнім періодом для розрахунку страхових сум відповідно до рівня інфляції та індексу споживчих цін визначено серпень 2018 року.

Ураховуючи те, що кумулятивний показник рівня інфляції підвищився на 22,81% за період з серпня 2018 року до травня 2021 року, є потреба перегляду та підвищення страхових сум за договорами обов’язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Шевченко Кирило Євгенович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B204000000E9100000DB430000

Дійсний до:01.07.2023 16:41:07

Національний банк України

B/33-0006/89718

від 21.10.2021 18:07:13

Керуючись положеннями пункту 9.5 статті 9 Закону про ОСЦПВ, потрібно затвердити розміри страхових сум за договорами обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів відповідним нормативно-правовим актом Національного банку.

Проектом регуляторного акта пропонується підвищити розміри страхових сум за договорами обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, встановивши їх на рівні 160 000 гривень на одного потерпілого за шкоду, заподіяну майну потерпілих, та 320 000 гривень на одного потерпілого за шкоду, заподіяну життю та здоров'ю потерпілих.

Крім того, рішення щодо підвищення розміру страхових сум відповідатиме поступовому наближенню вітчизняного законодавства у сфері обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів до положень Директиви № 2009/103/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 16 вересня 2009 року про страхування цивільної відповідальності щодо використання автотранспортних засобів.

Отже, є потреба у врегулюванні вищезазначених проблем та затвердженні відповідного регуляторного акта.

Суб'єктами, на яких поширюється дія регуляторного акта, є страховики, які отримали ліцензію на обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів. Проблема, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, має негативний вплив на діяльність страховиків.

Зазначене питання не може вирішуватися за допомогою ринкових механізмів, оскільки воно стосується реалізації повноважень Національного банку, визначених Законом про ОСЦПВ.

II. Визначення цілей державного регулювання

Регуляторний акт розроблено з метою виконання вимог пункту 9.5 статті 9 Закону про ОСЦПВ та поступовому наближенню вітчизняного законодавства у сфері обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів до положень Директиви № 2009/103/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 16 вересня 2009 року про страхування цивільної відповідальності щодо використання автотранспортних засобів.

III. Визначення та оцінка всіх прийнятних альтернативних способів досягнення встановлених цілей з аргументацією переваг обраного способу

Ураховуючи потребу вирішення питань, пов'язаних із переглядом

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Шевченко Кирило Євгенович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B204000000E9100000DB430000

Дійсний до: 01.07.2023 16:41:07

Національний банк України

B/33-0006/89718

від 21.10.2021 18:07:13

Національним банком розмірів страхових сум, альтернативних способів досягнення встановлених цілей немає.

Таким чином, Національний банк з урахуванням положень Закону про ОСЦПВ обрав варіант прийняття регуляторного акта, як найкращий спосіб досягнення зазначених цілей.

IV. Опис механізмів і заходів, які забезпечують розв'язання визначеної проблеми шляхом прийняття запропонованого регуляторного акта

Регуляторний акт встановлює нові обов'язкові розміри страхових сум, а саме: 160 000 гривень на одного потерпілого за шкodu, заподіяну майну потерпілих, та 320 000 гривень на одного потерпілого за шкodu, заподіяну життю та здоров'ю потерпілих, замість існуючих на сьогоднішній день 130 000 гривень на одного потерпілого в разі заподіяння шкodu майну потерпілих та 260 000 гривень у разі заподіяння шкodu життю та здоров'ю потерпілих.

Ступінь ефективності цього регуляторного акта оцінюватиметься за результатами аналізу показників діяльності страховиків, які отримали ліцензію на обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів та здійснюють діяльність на ринку страхування.

V. Обґрунтування можливості досягнення цілей у разі прийняття запропонованого регуляторного акта

Вимоги регуляторного акта є обов'язковими для виконання усіма страховиками, які здійснюють діяльність з обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів. Ризик як негативного, так і позитивного впливу зовнішніх чинників на дію цього регуляторного акта потенційно зумовлюється головним чином змінами в законодавчих актах України, що може призвести до потреби внесення змін до цього регуляторного акта.

Впровадження вимог такого регуляторного акта не потребує додаткових витрат Національного банку, оскільки здійснюється в межах його повноважень.

Здійснення державного контролю та нагляду за додержанням вимог акта відбуватиметься в межах здійснення Національним банком наглядової діяльності за здійсненням діяльності на ринку страхування із періодичністю, визначеною відповідними нормативно-правовими актами Національного банку.

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Шевченко Кирило Євгенович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B204000000E9100000DB430000

Дійсний до: 01.07.2023 16:41:07

Національний банк України

B/33-0006/89718

від 21.10.2021 18:07:13

VI. Визначення очікуваних результатів прийняття запропонованого регуляторного акта

Прийняття акта дасть змогу реалізувати вимоги пункту 9.5 статті 9 Закону про ОСЦПВ та сприятиме реалізації повноважень Національного банку.

Позитивними результатами прийняття акта буде наближення вітчизняного законодавства у сфері обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів до положень Директиви № 2009/103/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 16 вересня 2009 року про страхування цивільної відповідальності щодо використання автотранспортних засобів та посилення захисту громадян, потерпілих унаслідок дорожньо-транспортної пригоди.

VII. Обґрунтування строку чинності запропонованого регуляторного акта

Запропонований до розгляду акт набиратиме чинності з 01 червня 2022 року.

Строк дії акта не обмежений у часі.

VIII. Визначення показників результативності регуляторного акта

Показниками результативності регуляторного акта є:

1) кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта. Станом на вересень 2021 року кількість страховиків, які мають ліцензію на обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, – 43 страховики;

2) розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог регуляторного акта. Кількісний показник результативності регуляторного акта визначатиметься через кількість страховиків, які матимуть право здійснювати діяльність з обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів відповідно до вимог акта. Часові витрати страховиків полягатимуть у приведенні організаційної структури страховика у відповідність до вимог цього регуляторного акта в частині інформування щодо зміни розміру страхових сум;

3) обсяг валових страхових премій та здійснених страховиками страхових виплат за договорами з обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів. За даними звітності страховиків станом на 30 червня 2021 обсяг валових

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Шевченко Кирило Євгенович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B204000000E9100000DB430000

Дійсний до: 01.07.2023 16:41:07

Національний банк України

B/33-0006/89718

від 21.10.2021 18:07:13

страхових премій за внутрішніми договорами за цим видом страхування становив 3245,3 млн грн, а обсяг страхових виплат – 1702,8 млн грн.

4) кількість укладених договорів з обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів у II півріччі 2021 року – 4 281 130 шт.

Дія акта, у разі його прийняття, поширюватиметься на страховиків, які укладають договори обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, за якими здійснює нагляд Національний банк.

Якісним показником результативності є виконання суб'єктами господарювання вимог регуляторного акта під час укладання договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів. Висновок щодо цього показника можна буде зробити за результатами застосування його норм на практиці.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких відстежуватиметься результативність регуляторного акта в разі його прийняття

Відповідно до статей 3 та 10 Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” Національний банк проводить базові, повторні та періодичні відстеження результативності власних регуляторних актів з урахуванням Методики відстеження результативності регуляторного акта Національного банку України, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України і Національного банку України від 14.04.2004 № 471.

Відстеження результативності регуляторного акта проводитиметься з використанням статистичних даних. Цільові групи осіб для опитування чи наукові установи не залучатимуться для проведення відстеження результативності регуляторного акта.

Базове відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься протягом року з дня набрання чинності цим актом відповідно до частини п'ятої статті 10 Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”, оскільки для відстеження результативності використовуватимуться статистичні дані.

Повторне відстеження проводитиметься не пізніше двох років із дня набрання чинності регуляторним актом.

Періодичне відстеження результативності – раз на кожні три роки з дня закінчення заходів із повторного відстеження результативності регуляторного акта.

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Шевченко Кирило Євгенович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B204000000E9100000DB430000

Дійсний до: 01.07.2023 16:41:07

Національний банк України

B/33-0006/89718

від 21.10.2021 18:07:13

Інформування суб'єктів господарювання щодо основних положень регуляторного акта здійснюватиметься шляхом його оприлюднення на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку.

Голова Національного банку України

Кирило ШЕВЧЕНКО

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Шевченко Кирило Євгенович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B204000000E9100000DB430000

Дійсний до: 01.07.2023 16:41:07

Національний банк України

В/33-0006/89718

від 21.10.2021 18:07:13